

Razgled po svetu.

DOSEŽENO!

Lisaben, 20. aprila. — Zjed. države so danes pripoznale Portugalsko kot republiko.

Pismo ameriške vlade je prišlo za tem, ko je predsednik parlamenta prečital dekret, kjer se je monarhija odpravila in izognanštvo iz domovine cele kraljeve hiše in posebno rod Braganca.

Ta dekret se je prečital pred parlamentom pred tisočglavo množico in ljudstvo, je bilo do skrajnosti veselo, da se je storil zadnji korak, ki je spominjal še na kralja itd.

Tako je tem je govoril ameriški trgovinski zastopnik George L. Lorillard in izročil zunajnemu ministru ameriško pismo, kjer Zjed. države pripoznavajo Portugalsko kot republiko.

Memorandum.

Madrid, 19. junija. — Španija je danes izročila Franciji memorandum, v katerem Španija opravičuje in poskuša dokazati, da ni Španija ravna proti Francozom, tem da je skupirala El Arajs in Alcazhe.

Španoska vlada na memorandum ni odgovorila. Sploh se vedeno Francozje zadnje čase kako hladno in nočejo zavoljo Afrike zgubiti ravnotežja. — Francoski trik.

Španska se pripravlja.

Pariz, 19. junija. Časopis "Partie" je dobil posebno poročilo iz Tangerja iz Afrike, katero pravi, da ima Španija v mestu Cadix 10,000 mož s veliko množino vojnega materiala, kar se bo uporabilo v Marokko, v slučaju, da se razmere poslabšajo.

Stevilno vojaštva, ki je zasedlo El Arajs, je povrača za 4,000 mož. Španija je pripravljena na vse eventualnosti, tako se je izjavil sam Canalejaš, premier Španije.

Po judih.

Kijev, 20. junija. — Ruska vlada je prišla na sled velikim goljufijam, ki so jih povzročile cele južne države v tem mestu. Več sto držav je napačno zapisalo svoje bivališče in poklic. Skoro vsi judje so se zapisali kot lekarji. Vsí tisti so dobili od policije "povabilo", da se v teku enega dneva pri njej zglate in v teku 7 dneh zapuste Kijev.

Če bo policija šla pravilno po zakonih, bo moral zapustiti v sedmih dneh nič manj kot 1000 držav mesto Kijev in morebiti celo Rusijo, če jim ne bodo dopustili kot drugod se naseliti.

Eni mislijo da je to tiranstvo ruske vlade, temu pa ni tako. — Kdor ve, kako izsesavajo ruski judje rusko ljudstvo bo razumel, zakaj Rusija podi jude iz svoje dežele.

Dunaj je postal rdeč!

Dunaj, 21. junija. — Pri ožjih volitvah so zmagali na celi črti — social demokrati. Dunaj je postal rdeč! Cela Avstrija, da, cel svet se čudi nad znago rdečega praporja v cesarskem mestu v Avstriji in lahko se zgodi, da postane tudi župan Dunaja rdečkar!

Razmerje stoji takole: 4 krščanski socialisti, 10 nemških liberalcev in 19 socialistih demokratov.

DENARJE V STARO DOMOVINO

poštano:

za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.50	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.50	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$1020.00	5000 kron.

Poštarna je vstala pri teh vratih Doma se nakazane svote popolnoma iz plačajo brez vinjarne odbitka. Naš denar pošiljati izplačuje c.kr. pošt na hranilni urad v 11. do 12. dnehu.

Denarje nam poslati je najprične je do \$50.00 v gotovini v priporočen ali registriran pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

DELAVCI NAJ PLUVAJO NA PROCESIJO.

London, 20. junija. — Socialistični poslanec James Keir Hardie, član parlamenta se je izjavil o kronanju kralja Georga V. in kraljice Mary, da vsak delavec, ki ima v sebi še kaj respekta, naj pljune na vso kraljevsko slavnost in procesijo, katero bodo mogli gledati le milionarji, princji, itd.

James Hardie nadalje pravi, "da delaveci naj gledajo v svoji borbi za tem, da spravijo kralje, carje, cesarje in celo bando te vrste tja, kamor spadajo!"

Danes je v Londonu na tisoče gladnih in nihče jih ne pozna. Na drugi strani se pa posiplje kočjam vele kapitalistov, s dragimi cvetlicami in občuduje njihovih hčera obleke, pudelne in konje.

Strajk mornarjev.

London, 20. junija. — Strajk mornarjev, kurjačev in delavcev na krovih se veča dan nadan in vedno več jih odpričava delo. — Posebno na severu dežele je plovba po morju nemogoča, ker so vsi mornarji odložili delo. — V luki Clyde in Tyne niti ene ladje, ki bi bila zmogna zapustiti mesta.

Tudi vsi stervardi na parnihi Megantic, Celtic in Dominion od White Star črte in liverpoolske črte, so danes odložili delo in se podali solidarno na strajk.

Strajk mornarjev dela vlad velike preglavice. Na tisoče ljudi iz vseh krajev, ki bi se radi udeležili slavnosti v Londonu, niso mogli priti v imenovanem mestu, ker na ladjah ki so vozile, ni bilo prostora. Hoteliji imajo velikanske izgube, ravno tako cela trgovina Londona. Vodstvo strajka mornarjev upa, da se tudi ameriški delaveci izrečajo za mednarodni mornarski strajk.

Častitelji Venere.

Kopenhagen, 22. junija. — Velikanske nemoralnosti so se godile zadnjih par dni v glavnem mestu Danske. Ameriškim mornarjem so kapitalisti priredili velikanske slavnosti in "povabili" k "zabavam" tudi ženstvo. Vojakom Amerike je bilo dovoljeno vse. To tem bolj, ker so imeli že polne denarja. Klerikalni, buržoazi in socialistični časopisi prinajajo danes skupen protest zoper tako češčenje gospodjevene Venere.

Listi poročajo, da so popolnoma nage ženske plesale in se "zabavale" s mornarji po javnih cestah vproči otrok, mladenek, žena in vsega občinstva.

Tako so kapitalisti pogostili hlapce ameriških kapitalitov, piše klerikalni list in narod danski zahteva, da se krije, ki so zmoračili pošteno mesto, tudi kaznui.

Angelmo Braamcamp, prvi preident Portugal.

Lisaben, 21. junija. — Angelmo Braamcamp je bil danes izvoljen od parlamenta za prvega preidenta mlade republike Portugal. Braamcamp je svobodomislec in napreden mož in ljut sovražnik monarhije, monarhistov in njihovih zaveznikov — jezuitov in vse rimsko katoliške duhovščine.

Vihar v Trstu.

Dunaj, 20. junija. — V tržaški luki je vladal zadnji dan ljut vihar. Dvajset ribičev, ki se je nahajalo na prostem morju, je utonilo. Izvlekli so mrtve iz vode.

Mestni svet mesta Trst je sklenil, da upore ribiče pokopuje tržaška mestna občina, ki je v to privolila 50.000 K. Ravno tako bo občina skrbela za zapušcene vdove in stročice.

Nemci svare.

Berlin, 18. junija. — V nemških diplomatičnih krogih so radi marronskih francoskih vojaških intervencij, kako v skrbeh, da Francija prekoraci zakone in dolčilo, ki jih je določila Algeirska konferenca, v kateri se nahaja in posebno povdarda suverinitet in integritet Marokko.

Razne novice.

SLAB DELAVSKI POLOŽAJ.

Biro v Washingtonu za delo in delavske blagostanje kaže zadnje mesecu slabe statistike. Posebno na zapadu se je položaj delavcev obrnil na slab in je že 100.000 delavcev že več mesecov brez vsega dela in zapadejo lahko gladi, če ne bo hitro pomoci. Upa pa se, da se bo v poletju našlo za vse te ljudi na farmah dosti opravka, a kako bo s zimo, nihče nemore povedati.

Tako ja.

Naša washingtonska vlada regimento skrbi za svoje podanike. Posebno judje ji zadnji čas stojte na sredu. Neve, kako bi jih branila in tudi ne, kako bi jih zadostno odlikovala za "mučke", ki jih ima ta rod pretrpeti od soljudi že na tej zemlji.

Senatorja Guggenheim, dobraga znance Gl. Svobode, je bil sedaj imenovan predsednikom filipinskega odseka in članom komiteza za poljedelstvo in gozdovje, rudnik in javnih dežel in tudi članom za povprečevanje naturalnih deželnih zakladov je Guggenheim postal. Guggenheim je tisti kramed, ki je sestavil zakon, ki branii njegove sindikate, s katerimi bi načrtaje danes ukral celo Alasko in jo naselil z izraeliti.

"Naš" Lorimer je ravno tako sedaj član poljedelstva in za "ohranitev" naturalnih zakladov. To je tisti človek, ki se je fajtal, za anti-putrin zakon za čikaško trgovsko klavlico!

Za prihodnje volitve pričakujemo juda kot kandidata za preidenta. Hoteliji imajo velikanske izgube, ravno tako cela trgovina Londona. Vodstvo strajka mornarjev upa, da se tudi ameriški delaveci izrečajo za mednarodni mornarski strajk.

Znorela hudobnost.

V državi Kentucky so sodniki in legislatura hudobna znorela svojat. Nekemu na smrt obsojenemu so "dali" še 30 dni časa, čeprav bi moral biti obešen meseč nazaj. Nesrečnež namreč ne bodo obesili, temveč elektronizirali, ker je legislatura obešenje odpravilo, ker nova kultura in dostenjanstvo XX. stoletja zahteva "boljšega" smrtnega orodja. Električni stol se je pa mogel šele napraviti in ker je na smrt obsojen slučajno tudi izvežban kot elektricist, so mu ukazali, da pomaga pri sestavi naprave električnega stola — svojega rablja. Stvar je pretragična, da bi iz nje "vice pokali" spominja na načine španske jezuitske inkvizicije.

Ce resno stvar pogledamo, vidimo vso zlobnost in zločin in justično grozodjetvo in nečloveštvo justice, kateri ni dovoljeno, kaj takage storiti, da poleg vseh muk, nesrečnež še sili, da si pripravlja stol za svojo smrt. Da kakav država koga obsodi na smrt, je že dovolj barbarično, da pa obsojeni se pred smrto smrtni strah tišočrat poveča, ta škandal pa je navaden zločin, katerega je zakrnila država!

Doli v smrtno kaznijo!

PROTEST SOCIALISTOV.

Protesta socialistov in organiziranega delavstva Chicage proti nezakoniti odpeljivosti J. J. McNamara, se je zadnjo nedeljo udeležilo v Riverview parku v Chicagi 17. junija se je seselj skupini nadzorovalni odbor društva spadajočih k S. S. P. Zvezji, da pregleda natanko vse knjige, da prejše, kar je bilo strajkarjem poslano podpore, pa to le tistim strajkarjem, ki spadajo k S. S. P. Zvezji.

Knjige so bile v popolnem redu in se je odboru izrekla zahvala. Več v dopisu. — Jos. Matko.

Listnica uredništva: Dopisi ki niso v današnji izdaji, pridejo na vrsto prihodnjih.

Zrakoplovstvo.

Pariz, 20. junija. — 28 zrakoplovcev je zapustilo to mesto. 6 letičnih ljudi se je že ubilo, dva sta zgorela in pričakuje se še več nesreč. Iz mesta Litija se poroča, da je tja dospelo 18 aviatikov in stem so premestili prvo etapno. Še 120 mil. pa dosečajo drugo, in sicer je to mesto Utrecht.

COLNINSKA VOJSKA.

Washington, 22. julija. — Reprocična predloga bo v senatu od republikancev gotovo zavrnjena, če se ne bo prezident Taft posrečilo razgred republikanskih glavice pregovoriti, da bodo glasovali za kanadsko predlogo, za katere je Taft tako delal.

Potem se je govorilo o prosti in zaprti colnini. Senat se še ni odločil. Senator Crawford je izjavil, da se ne čudi, da so senatorji iz Pennsylvanije, New York, Massachusetts in Maine in sploh tudi severne države Amerike vedno za varnostno colnino, ker s tem varujejo svoje blago, ki bo vse colnino prosto.

Ko je bil edini socialistični kongresman Berger Viktor vprašan za mnenje o novi colninski postavki, je odgovoril, da varovalni colninski zakoni, niso v nobenem varnosti in zboljšanje za delavščinu stan — in demokratijo in republikanci mu so verjeli.

Snobizmus.

Snobizmus se danes goji v Ameriki od bogatih in "višjih" šolskih učenc, ali kakor mi to imenujemo, od "backfišov". Snobizmus je tako grda napaka, če se v kakem narodu zagojdi. Človek bi rekel, da v demokratični Ameriki je snobizmus skoro nemogoč. Toda ne! Američanke so v devetih nebesih zanj. Nobeno žensko pleme Evrope ni tako zavzet za "višje" aristokratske ideje, kot "demokratične" Amerikanke! In to se pokaže že v miljini. Sicer je šolska oblast temu, da ne je sposprona, pa kaj se brigajo hčerke "višjih stanov" za šolske oblasti? Snobizmus se danes goji pod šolsko streho in težko ga bo zatrepti. Ko pride tak backfiš v 15, 16 leta, in seveda tudi v "high school", se čuti poklicano, med njo in ubogo sončenko planke postaviti, ker ona, "nižja" ne spada v njen "set". In tako se skupinirajo ducati bogatih hčerka v eno "Greek letter society" (čeprav grščine nerazumejo!) in tako potem prezirajo vse součenke, ki niso njihovega "razreda".

Pa tudi fantje imajo isto vrsto "držbov", samo še pomešano s popivanjem in pretepanjem in cel "kerl" je tisti, ki se na "knajpi" najbolj skaže! Mlada Amerika!

Degeneracija stoji v krvji in mladi pač tako življočajo, kot slišijo in vidijo

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash.
Tajnik: FRANK TOSTOVRSNIK, Box 102, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 80, Enumcaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JOS. BURGAR, Box 107, Cle Elum, Wash.
ANTON LUČIĆ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
CIRIL ERMENC, Box 142, Taylor, Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu pri g. Pavel Koss-u, v Ravensdale, Wash. Uradno glasilo je *Glas Svobode*.

Groga in drugi.

SPIRAL RADO MURNIK.

VIII.

"Nym: Elice. I say! pauca. pauca; slice! that's my humour. The anchor is deep: will that humour pass? The humour rises; it is good: humour me the angels."

Caius: Fe, fe, fe, fe! ma foi. il fait fort chaud. Je m'en vais a la cour, — la grande affaire".

Shakespeare.

In zdolaj je vabilo iz voda in tožilo in koprnelo in plulo na tihih krilih večerne sape daleč, da le... Solnce je zašlo.

"Za Vami se ne bo — — —"

Vojnik je sklenil roke. Tako je stal še nekaj časa omogočen ob breznu. Vse po njem je vrelo. Srepo so zrle njegove oči v pogubni prepad. Naredil je dva korka nazaj... v naskok proti prepadu... Tačas so zapeli zvonovi vranovske cerkve: "Ave Maria!"

In peli so milo, ubrano, močeno, in hrepneli so krepki glasovi proti višavam in lili po zrakovih sveto tolažbo.

Vojnik je obstal.

Tudi od bližnjih cerkvic se je oglasil mnog pohlevan zvonček in ni hotel zaostati za večjimi tovariši. In poslušal je log in dol in gora verno brona glas.

Tu je slišal Vojnik rahel šum za seboj. Okrenil se je.

Tam v travi je klečala "divja Mina" na kolenih. V rokah je imela molek, pred sabo pa je bila razvrstila po rosnih bilkah celo število Marijinih podobic. Večerji vetr se je igral z rdečim trakom njenega širokega slamnika in z gostimi, plavimi, nespletenci lasni, zašumel po venu, pobelih v rdečih suhih rožah okolo njenega golega vrata. Poleg nje je ležala močna gorjača.

Klečala je nepremično na tleh.

"Divja Mina" je naredila križ in molila. Molila je na glas. Z neopisno zaupnim pogledom je gledala Marijine podobice, in glas ji je bil tako rahel, takotrotrek, takot pobožen, takot prisren:

"O prečista devica Marija, umili se vseh trpečih duš, utrdi nalosršne, potolaži žalostne in omagaj vsem, ki te prosijo ponori! Prosi Jezusa, svojega sina, a odvrene svojo jazo od nas, o dobrotljiva, o milostljiva, o usmijena devica, zdaj in ob smrtni u in vekomaj! Amen."

Še so peli zvonovi po gorskih arah.

Z genljivo nežnostjo in skrbjo prestavila "divja Mina" sveto odobico v travi in začela z verim glasom:

"Angelj Gospodov je oznanil Iarji — — —"

Vojnika je pretreslo z neznamo lo...

Ali ti je zlo? — Ti si mrtvaško led!"

Sočutno mu je zrla v oči in se prijazno nasmihala. Spravila molek, shranila podobice in se sedla, še vedno klečeč, po gorjačo.

"O — ti se mi zdiš — Kje pa imas — mojo štiriperesno delico?"

povedal, da bi malo potolažil me ne, obujano revo. Skupaj sta bila na vojski, veš, daleč, daleč tam za gorami, na Turškem! Turka so premagali, vojske je konec. — Moj Francej pa mi nalašč noče nič pisati! Nalašč ne, mi je dejal Groga. Veš, zato noče, da bi bila potlej bolj vesela, ko pride jedenskrat zares! — Oh, kaj — tam-le, glej, glej, glej — ne, ne — temno je, temno —"

Neprehomoma je zrla v daljavo...

Kar je hipoma skočila kvišku. Živjet je nagnila naprej, iztegnila desno roko pred-se, pritisnila levice kot senčilo k čelu nad oči, kakor bi se ji bliščalo od preostre svetlobe, in naslonila glavo proti levi ramu.

"Vi ga čakamo. Vsi, vsa vas čaka ob cesti. — "Že gre, že gre!" vpijejo. "Zdaj prihaja, zdaj! Res je, oh! Ali ga vidiš? Oh — on je! On! Svetinja se mu sveti na prsh! Godeci igrajo. Sosedje, glej, mu mahajo s klobuki nasproti! Vse je veselo! Vse kriči! Vse ga kliče! Vse mu roko ponuja! Vse ga pozdravlja! Vidis, kar ne morejo se ga nagnedati! Ne morem do njega! Francej, Francej! On me je zagledal! Konji se ustavlajo. Skočil je z voza. Objemal me. — Oh, ti si, prišel si! — Vse je lepo. Kako sem pa tudi ves čas molila! Uslišala si me, mati božja! — Vse se spet sveti! Glej, glej, vsi znanci so tukaj! Vsi prijatelji, vsi sosedje, veseli svatje! Voz za vozom dirjamo k poroki! Starejšina mi kima. Vozniki pa šopke za klobuki! Svatje vsi evetlične pripete, same rdeče rože! Stoj, poslušaj! Pokajo, vriskajo, ukajo. Slišiš? — Pridirjamo. Postanemo. Pred cerkvijo smo! Vse gleda, vse — kaj — kaj je? — Kje — oh, Francej, — ni — težko — komaj — ne"...

Sedla je na svojo "pruko", prikimavajoč z glavo in počasi ponavlja: "Sre — čo!" Nasledil je zmajala z dlanjo, po zraku in vzkliknila: "Nič, nič!" Ledeno je zadihala planinska sapa... Temni, kakor od dima zasivelji, težki, nizki oblaki so ovili in zakrili mesec. Od juga in od zapada so se podili in grmadili v edino novi roji z nerazločnimi, zamazanimi utori in prepregle vse nebo s fantastičnimi zanjkami, ki so se hitro družile, zalivali, polnile.

"Miraj — miruj! Le nikar me ne razjezi! — Oh, danes je vse tako čudno. — Ali ne? Tiho! Vidis, tukaj za čelom mi vre! Tako mi dela in vrta, kakor bi mrgoleli in gomazili skeleči, žgoči mrvljinci po možganah in vlačili po njih ostre kamenke. — Ali ti je mraz? Hladno je. — No, ali sem ti kaj povedala o Francejnu — stoj —"

Nestalen ogenj ji je tel v široko odprtih očeh. Nje pogled je iskal daljave. Nepremično, kakor iz kamena izklesana, je sedela na skali. Ustnice so ji drhtale.

"Še malo časa" — je zašepeta tajinstveno, "malo časa, pa sopivat z mojim Francejnom — pred olatr! Toda — zdaj je že hudo, hudo bolan! Ranjen mi leži in se zdravi. — Groga vse to dobro ve. O — Groga je dober človek, en mi je skrivaj resnico

— Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Nestalen ogenj ji je tel v široko odprtih očeh. Nje pogled je iskal daljave. Nepremično, kakor iz kamena izklesana, je sedela na skali. Ustnice so ji drhtale.

"Še malo časa" — je zašepeta tajinstveno, "malo časa, pa sopivat z mojim Francejnom — pred olatr! Toda — zdaj je že hudo, hudo bolan! Ranjen mi leži in se zdravi. — Groga vse to dobro ve. O — Groga je dober človek, en mi je skrivaj resnico

— Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in sedla!

Tiskal je poklepnik k nesrečnici in ji polagal na čelo in sence hladnih, rosnih peres in mahu. Ona se ni ganila. Oči so se ji zaprle. Nasledil je jela mirne sopsti, pogledala, se dvignila in sedla.

"Minilo je! — Zdelo se mi je, da padam v prepad. — Hvala materi božji! Zdaj — zdaj je spet dobro."

Vstala je in se ozrla po temen nebu.

"Huda ura! Zdaj pa naglo od tod! Stran od mene, človek! Kaj iščeš tukaj?" Dvignila je gorjačo. Toda takoj jo je zopet spustila —

"Ne, ne, tako ne! Ti si moj prijatelj, ti mi dobro želiš. Pojd in

Račun Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

od 1. januarja do 30. aprila 1911.

DOHOTKI

IZDATKI

Društvena št.	Iме in kraj društva	Pristopna	Assessment	Reservni fond	Tiskovni sklad	Pot, prestopeni odstopni listi	Znaki in ipha- žilne knjizice	Vrnjena podpora	Skupaj	Bolniška podpora	Usmrtnina	Skupaj	Članov	Članic
1	Chicago	\$ 2.00	\$ 171.35	\$ 35.00	\$ 7.50	\$.50	\$ 2.10	—	\$218.45	\$160.10	\$300.00	\$460.10	33	—
2	Claridge, Pa.	2.00	261.00	65.00	14.00	1.25	—	—	343.25	154.45	—	154.45	61	1
3	Depue, Ill.	4.00	80.00	11.00	—	—	—	—	95.00	—	—	—	19	—
4	Black Diamond, Wash.	16.50	246.00	56.00	16.05	4.00	16.00	—	354.55	285.95	400.00	685.95	65	1
5	Darragh, Pa.	4.00	157.00	1.00	8.50	.75	—	—	171.25	95.80	—	95.80	36	—
6	Winterquarters, Utah	8.00	232.50	2.00	13.75	.75	1.20	4.00	262.20	40.10	—	40.10	54	—
7	Arlon, Pa.	2.00	93.00	30.00	6.50	.50	—	—	132.00	—	—	—	30	—
8	McGuire, Colo.	4.00	84.90	1.00	4.90	2.25	—	—	97.05	49.30	75.00	124.30	18	1
9	Leadville, Colo.	6.00	148.00	21.00	10.00	1.00	—	—	186.00	201.90	—	201.90	40	—
10	Moon Run, Pa.	8.00	149.25	41.00	6.50	1.25	—	97.15	303.15	208.70	35.00	243.70	40	—
11	Stanton, Ill.	12.00	70.00	23.00	5.95	—	1.60	—	—	—	—	—	20	1
12	Sublet, Wyo.	12.00	183.00	11.75	12.25	2.50	1.20	—	222.70	137.25	—	137.25	44	5
13	Witt, Ill.	8.00	118.00	31.00	7.50	—	19.30	—	183.80	106.35	—	106.35	32	—
14	Yale, Kans.	2.00	154.75	39.00	9.75	.25	—	—	205.75	110.90	—	110.90	39	—
15	Taft, Ill.	12.00	115.50	26.00	7.00	—	—	—	160.50	86.90	200.00	186.90	28	—
16	Clinton, Ind.	—	155.60	31.00	8.30	1.75	—	147.50	344.15	464.90	—	464.90	33	2
17	Aurora, Minn.	4.00	89.00	1.00	5.50	1.00	—	—	100.50	113.15	—	113.15	23	—
18	Girard, O.	2.00	71.25	—	5.10	1.75	—	26.30	106.40	220.70	—	220.70	18	3
19	So. Chicago, Ill.	6.00	126.00	32.00	7.95	.25	—	—	172.20	30.90	—	30.90	* 30	1
20	Cleveland, O.	10.00	166.00	40.00	9.40	2.25	—	—	227.65	121.30	—	121.30	46	3
21	Naylor, Mo.	—	36.25	9.00	2.00	.50	—	—	47.75	22.90	—	22.90	9	—
22	Indianapolis, Ind.	6.00	156.25	—	10.50	1.00	1.00	11.45	186.20	275.65	—	275.65	39	—
23	Lemon Furnace, Pa.	—	3.00	1.00	—	—	—	—	4.00	—	—	—	1	—
24	Milwaukee, Wis.	8.00	131.00	33.00	8.25	.25	4.00	—	184.50	35.45	—	35.45	33	—
25	Reading, Pa.	4.00	48.50	12.00	2.80	.75	—	—	68.05	61.80	—	61.80	11	2
26	Collinwood, Pa.	6.00	104.00	23.00	5.50	—	—	—	138.60	116.65	—	116.65	25	—
27	Forest City, Pa.	8.00	157.00	41.00	10.25	1.00	1.00	10.30	228.55	125.85	—	125.85	41	—
28	Madison, Ill.	6.00	67.00	3.00	4.00	.75	3.10	—	83.85	61.75	—	61.75	19	—
29	Taylor, Wash.	10.00	91.50	8.00	5.30	.50	1.40	—	116.70	40.05	—	40.05	25	3
30	Bishop, Pa.	4.00	107.00	20.50	6.50	1.25	—	—	139.25	36.60	—	36.60	25	—
31	Farmington, W. Va.	10.00	123.00	31.00	—	—	—	—	170.00	65.20	—	65.20	51	2
32	Wenona, Ill.	4.00	48.00	—	2.75	—	6.00	—	61.75	—	79.40	79.40	10	—
33	Livingston, Ill.	6.00	121.75	28.00	6.50	.50	24.00	—	186.75	81.25	—	81.25	26	—
34	Oregon City, Oreg.	10.00	73.75	20.00	9.45	1.50	1.00	—	115.70	76.60	—	76.60	23	1
35	Franklin, Kans.	20.00	107.75	7.00	7.50	—	26.40	—	168.65	—	—	—	35	—
36	Springfield, Ill.	6.00	119.50	26.00	6.45	.75	10.25	—	168.95	126.95	—	126.95	24	1
37	Lawber, Pa.	4.00	101.00	2.00	5.50	.25	—	—	112.75	122.90	—	122.90	23	—
38	Jenny Lind, Ark.	2.00	98.70	—	6.40	—	—	—	108.10	61.80	—	61.80	24	2
39	Aguilar, Colo.	—	99.00	3.25	—	1.00	—	—	103.25	182.20	—	182.20	27	—
40	Salida, Colo.	12.00	154.45	23.25	10.30	—	—	—	200.00	45.75	—	45.75	44	1
41	Ambridge, Pa.	2.00	80.00	1.00	5.00	—	6.00	—	94.00	109.80	—	109.80	20	—
42	Red Lodge, Mont.	—	59.00	—	3.50	1.00	—	—	63.50	34.30	—	34.30	15	—
43	High Bridge, Ia.	—	78.00	—	5.00	.50	—	1.00	84.50	41.15	—	41.15	21	—
44	Virden, Ill.	2.00	154.75	46.00	8.05	4.00	—	—	214.80	128.10	—	128.10	33	1
45	Baltic, Mich.	6.00	69.00	—	—	—	—	—	78.00	76.65	—	76.65	16	—
46	San Francisco, Cal.	4.00	27.30	3.00	1.80	—	7.10	19.45	62.65	147.45	—	147.45	6	2
47	Chicago, Ill.	—	63.00	—	4.20	—	—	—	67.20	—	—	—	21	—
48	Mulberry, Kans.	14.00	176.00	38.00	11.55	.50	2.00	—	242.05	90.35	—	90.35	48	1
49	Winterquarters, Utah	2.00	45.55	—	3.30	—	—	—	50.85	—	—	—	17	—
50	Milwaukee, Wis.	11.00	65.00	23.00	4.15	.70	—	103.85	—	—	—	—	23	—
51	Ravensdale, Wash.	2.00	62.00	2.00	3.00	.25	—	—	69.25	—	—	—	16	—
52	Somerset, Colo.	14.00	135.00	30.00	7.50	.50	11.00	—	198.00	56.05	—	56.05	28	—
53	LaSalle, Ill.	2.00	59.00	—	3.25	.5								

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO.
2020 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK

in večja

ZA AMERIKO:

Za celo leto.....\$2.00

za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:

Za celo leto.....\$2.50

za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE

GLAS SVOBODE

2020 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Pri spremembih bivališča prosimo naročnike da man natančno naznanijo poleg Novega tudi star naslov.

231

PISMO UPRAVNIKA.

Včeraj zjutraj je prav počasi pricapljal pismenoš, bil je namreč silno obložen; prinesel mi je kup pisem. To ni nič posebnega, da se vsakuto jutro nahaja velik kupec pisem na moji pisalni mizi. Prečitanje pošte kako pomaga za dobro prehavo mojega zajtrka.

Prvo pismo, ki sem ga odpril je bilo od gospoda zastopnika John N... iz Colorado, in vsebovalo en "money order" in 15 novih naročnikov.

To ni nič posebnega, dobivati denar po pošti in veliko polo našlov z novimi naročniki. To deluje še bolj tečno na trebušne organe in da dobro pripravo za lunch.

Tukaj je tudi vzrok, zakaj sem tako zdrav vklub vsem prepirom. Naj si drugi to vzamejo za vzgled.

Drugo pismo ki sem ga odpril — well, nisem ga odpril, ker je bila dopisnica. Vsebovala je par besed: "Prosim, vstavite Vaš list, pozdravim".

Da vam priznam resnico, teh par vrstic je imelo grozen učinek name. Pretreslo je moje prebavljanje in popolnoma vzele slad do jedi. Menda, pisek teh vrstic ima gotovo tisoč in en vzrok, da se je odpovedal listu. Ampak jaz pa ne vidim vzroka, zakaj ni tudi meni povedal, kak vzrok ima, da je prišel do tega zaključka. Ko sem stvar premišljeval, bi kmalu zgubil še svoj razum.

Ti veš, kako male reči človeka bole, in tudi kakšne grozne posledice lahko imajo za cel svet.

Velika pika na tvojem nosu lahko simetrijo tvoje pfisognomije popolnoma spremeni, a dobrabreco bo pa že popolnoma spremeni tvojo hojo.

Zgodilo se je enkrat, da je enlev v Afriki storil samomor, ker mu je maha nagajala. To se je zgodilo pa že mnogo let nazaj. Sedaj so pa levi modrejši in so vedno na "lookout", posebno od takrat, od kar je šel Teodor Roosevelt v Outlook.

Vojiske med Francijo in Nemčijo je bila kriva napaka razlača samo ene besedice v poročilu.

Napoleon Veliki, ki si je podvrgel cel svet, je pri Waterloo padel, ker se je pozabilo na zemjevidu zaznamovati malo sotesk.

Če se hoče človeka ubiti z elektriko, se je potrebuje velike množine konjskih sil. Gas'ni račun človeka pretrese in mu ubije dušo.

Človek, ki mu je narava obdala grbo, je nesrečen za celo svoje življenje. Kavalir pa, ki zjuraj zapazi na svojem nosu monsol, misli, da človeška humaniteta ne pozna viška grdobi. Tako se mi je v malem posrečilo dokati, kakor vplivajo na današnje človeštvo majhne stvari.

Pa preidem nazaj k tisti preneti dopisnici. Ni dolgo temu nazaj, ko sem povabil vse naše naročnike na ko-operativno uredništvo. Veseli me, da sem bil vsač malem uslišan, ampak jaz in učenik hočeva sedaj še vse nekaj iruzega. Mi hočemo vaše mišljene, vaš nasvet, vašo podporo. Nov naročnik je nov prijatelj, star naročnik je član naše družbe, in mi nočemo, da smo održeni od njega, temveč želimo, da je vedno z nami. Njemu je lahko reči: Se mi ne dopada list, ker je ena noga urednikova prekratka, a predloga, ali, glava poslovodje prevce "v sebi drži"! Well, v tačnih slučajih mi ne moremo pomagati. Ampak, če Vi najdete v listu to ali ono napako, v sestavi

lista namreč, v kvaliteti in kvantiteti, dajte mi vedeti to.

Večkrat ena prijazna beseda, majhna opaska, je vzrok velikim stvarem.

Draginja sveta je primorala ljudi, da zidajo "skyscrapers"; prevelike rentne in cene so primorale ljudi, da si iščejo prostora v zraku in pripomoglo, da je zrakoplovni stroj vedno boljši.

Bog je vstvaril človeka, človek bossa, boss je zopet vstvaril trust, in v bogu smo združeni.

Tom Marshall, governer Indije, se je dobro izkazal v kraji ljudi in ima pogum, postati predsednik Zjed. držav. Kidnapanje enega individua mu je dalо tak pogum, da misli, da mu bo lahko ta kidnaped 6 milionov volilnih glasov.

Well, pa če on tega, ne stori, bo pa kdo drugi.

"Glas Svobode" nočje zasloveti v kidnapanju kakega novega naročnika, tudi ne, da bi stare naročnike držali na vrvici. Veruje pa, da s pomočjo vseh postane lahko dober časopis, boljši časopis, najboljši delavski list te vrste.

In to lahko postane, s pomočjo naših prijateljev, v kratkem tudi.

* * *

K sklep: če se Ti dopada Glas Svobode, povej to vsakemu; če pa nasprotno, drži jezik za zobmi, in piši nam!

Poslovodja.

DELAWSKE ORGANIZACIJE SE VECAGO.

Vsek delavec mora tudi pripadati k delavski organizaciji. Delaveci celega sveta imajo v tem britke izkušnje in vejo, da se še z organizacijo ne da vse tisto doseg, kar delavcem po pravici gre. Kaj si morejo vendar organizirati kapitalisti in vlade misli, ko vidijo na milione ljudi, ki kopijo, s svojim znojem drugim vsa bogastva, sami pa ostanejo večni reveži! Kaj si vendar misijo trustjanje ob pogledu na neorganičirano delavsko gmajno?

Delaveci sami niso krivi, da niso vsi v dobri organizaciji. Razmere, v katerih eni žive in so živeli, jim ne pripuščajo tega. Vkljub vsem zaprekam pa, vkljub današnjemu krivičnemu sistemu, delavstvo vedno bolj spoznava svojo pot, pot v delavsko organizacijo.

Organizirano delavstvo se razločuje od vseh meščanskih strani, tudi po temu, da niso zavezani in razdeljeni od kake "meje" na zemljevidu, niti jih ne ločijo enega od druga reke in gorovja, jezik in noša, vera in morala. V vseh kulturnih deželah vidimo, kako se bojuje organizirano delavstvo s istimi pripomocki za iste načrte in načela in z isto eneržijo po višji kulturi in izobrazbi, za boljše živiljenske razmere, za vstavljenje mas, za občni napredok in vseblagov človeštva. Delaveci, organizirani delaveci, imajo v svojem programu najboljše namene, najplemenitejše cilje in tudi najboljšo voljo, v resnici ustvariti nekaj, v čemur se bodo vse moči in talenti delavske mase strinjali in kjer bo lahko vsak sam zase porabil svoje znožnosti, v blagor vseh. Nič bossov — samo ljudje naj eksistirajo na svetu, in vsem se bo dobro godilo, ki si bodo hoteli dobro.

Tako gre organizirano delavstvo svojo pravo pot. Delavstvo politično pa ravno tako delovati kot gospodarsko. Organizirano delavstvo gleda posebno za tem, da tudi na političnem polju zada svojim sovražnikom udarec, ki bo o njem govorila zgodovina prihodnosti.

Da se vsi narodi povspnejo na pravo kulturo, na pravo človeško stališče, da vsi delaveci sveta ne pripoznajo nobene razlike med človekom, če se hoče to in še sto in sto drugih važnih, za vse delavstvo in prihodnje človeštvo odločajočih faktorjih, je potrebno, da vse delavstvo stopi solidarno v eno vrsto, v organizacijo.

Velike armade organiziranega delavstva so že narodi postavili na noge; ravno sedaj izšla statistika o mednarodni delavski organizaciji nam podaja lepo sliko in gigantično število organiziranega delavstva. Videli bomo, da se je v letu 1909 organizirano delavstvo piramidalno pomnožilo. V letu 1909 (številke v oklepaju kažejo

za 1. 1908.) je bilo v Zjed. državah Amerike 1,710,473 (1,588,000) organiziranih delavcev, v Nemčiji 2,406,746 (2,382,401), Franciji 977,350 (294,918), Angliji 2,406,746 (2,406,746), Italiji 783,538 (546,650), Avstriji 455,401 (482,279), Švediji 148,649 (219,000), Nizozemskem 145,000 (128,845), Belgiji 138,928 (147,058), Danski 121,295 (120,850), Švici 112,613 (113,800), Ogrski 85,266 (102,054) Norveški 44,233 (48,157), Španiji 40,984 (44,192), Finsku 24,928 (24,009), Bulgariji 18,753 (12,933) Rumuniji 8515 (?), Bosni Hercegovini 4470 (3997), Serbiji 4462 (3238), Hrvaški 4361 (4520).

Tukaj je le en del še objavljene. Manjka še Rusija in druge dežele, vendar nas morejo že ta velika števila navdušiti za organizacijo delavstva.

Dandanec, ko se vse organizira, pa naj edino le delavstvo stoji in mirno gleda? Ne! Ravnno nasprotov! Dolžnost vsacega delavca je, da stopi nemudoma h kaki organizaciji. Kaj pa daje človeku organizacija. Tu le kratka primera.

Trgovec, ki prodaja svoje blago, mi pove svojo ceno. Če se mi zdi previsoka, mu ponudim nižjo. Če pa ni zadovoljen z mojo ponudbo in če mu ne plačam toliko, kolikor zahteva, mi enostavno ne da svojega blaga.

Kaj pa storim, če grem v tovarno iskat dela? Kapitalist ponujam tiste blago, ki ga imam: Svojo delavno moč. Če mi obeta premašo na njo, pojdem drugam. Organizacija delavcev mi jamči, dokler ni kakšne krize, kakšne posebno neugodne konjunkture, da bo s svojo močjo preprečila prehudo znižanje cene za moje blago, za moje delavno moč. Ali to jamči, da daje organizacija le tedaj, če ima moč, da se bojuje. Delodajalec, ki ve, da stoji za mejo močna bojevna organizacija, se bo vsaj pogajal z menoj. Če pa ve, da imamo zakon zoper stavke, da je torej organizaciji onemogočen boj, mi bo dejal: "Toliko dam, pa nobenega centa ve. Če nočes, pa pojdi drugam." Kaj pa mi pomaga hoditi drugam, kovem, da me ima drugi podjetnik ravnotako v kremljih? Kakor mi bo predpisoval plačo, tako mi bo predpisoval delavni čas, tako mi bo branil vstop v organizacijo, tako me bo sploh prisilil, da se mu v vsakem oziru slepo pokorm.

Iz tega vidimo, da je delavčeva svoboda v veliki nevarnosti, če nij nihče organizacija. Delavčevu blagostanje je danes odvisno od njegove, delavčeve, organizacije. Saj se pa kapitalisti tudi ravno tega, organizacije delavcev, boje, kot hudi križ! Še bolj! Mi vemo, da naši sovražniki nobene stvari tako ne črtijo, kot probujajo delavcev, njihovo socialno vstajenje izpod morečega jarma. Oni se trudijo na vse mogoče načine, da delavčevu organizacijo uničijo, (poglej slučaj J. J. McNamara, v kateri zadevi ima jeklarski trust svoje dolge prste. op. ured.) ampak vedno večje večanje probujajo delavcev, njihove organizacije, namenje nam pravijo: zastonj je vaš trud! Organiziranega delavca ne morete ugnati!

BOGASTVO IN GLAD.

Na milione funtov šterlingov stanejo kraljevske angleške slavosti v Londonu. Raziskuje se bogastvo in kažejo v slikajo se juveli in oblike Američanki itd.

27. maja t. l. pa je uradna londonska statistika izdala grozno tabelo današnjega kapitalističnega sistema. Po tej statistiki potemname, da je bilo zadnje leto v Londonu 10,300 oseb, ki so plačali dohodniški davek, to pomeni, da imajo od 5,000 funtov šterlingov premoženja. Skupno se sodi, da imajo 130,000,7000 funtov šterlingov.

Druga statistika pa prinaša na sprotno. V letu 1909 je v Londonu umrlo 119 ljudi od glada. Uradna statistika pozna samo v 12 drugih slučajih kot vzrok: zmrzneje, "nepravna" hrana. V vseh drugih slučajih: glad. Trije od teh 119 nesrečev je prekoračilo 89 starost in je jasen dokaz, kako se angleški starej boje hranilne, ki niso nič drugega kot brutalna naprava sistema.

Kapitalistična gospodarska uprava je žih ponosna. Na eni strani 130,000,700 funtov šterlingov, na drugi strani 119 ljudi, ki so od glada umrli.

AVSTRIJSKE DRŽAVNOZBORSKIE VOLITVE.

Kratka brzjavna poročila, o avstrijskih državnozborских volitvah, ne dajo večjega upogleda v celo razmerje. Toliko pa je gotovo, da je s krščansko socialno politiko-švidlarijo na Dunaju konč. Krščansko socialno stranko, ali v resnici klerikalna vladna stranka, je imela v svojem vodji pokojnemu dr. Luegerju sposobnega človeka na čelu, po njegovih smrti pa se je stranka razcepila in danes vemo, da je iz klerikalnega Dunaja, postal socialno demokratični. Edino en mandat so krščanski "socialci" pridobili pri volitvah 13. junija. Vsi drugi, kar jih ni direktno propadlo že pri prvi volitvi, pridejo v ožjo volitev. — Sam njihov vodja dr. Gesmann, ki je bil v svoji visokosti nedostopen, in vsi drugi kapitalisti, podžupani itd., ki so bili kandidati te propale stranke, so bili na celi črti od — delavcev, od socialnih demokratov poraženi.

Social demokrati so dobili 43 mandatov in v ožjo volitev pridejo še v kakih 20 volilnih okrajih, in se neve še nič gotovega, kako stoji razmerje. Dunajska vlada se je zaklela, da socialne demokrate emkrat za vselej uniči. Zvezala se je v vsemi proti edini delavski stranki, a dosegla ni popolnoma nič. To se vidi, da vlada med avstrijskim organiziranim delavstvom popolna solidarnost in prava delavstvo.

Pred štirimi leti, ko je baron Beck sprevidel, da se ne da več v Avstriji s delavci pometati, pa je predlagal cesarju: splošno enako volilno pravico. Privilegiji so padli. Ni jih pa vrgel Beck in cesar, temveč organizirano avstrijsko delavstvo: socialdemokrati. 87 mandatov so socialisti imeli v zadnjem ljudskem zastopstvu. — Bili so najmočnejša stranka torej. Svet je kar gledal, da je kaj tega mogoče, da je v tako klerikalni državi kot Avstrija, socialisti takoj razvit.

Tudi na Kranjskem so socialisti razvili živahno agitacijo. V Ljubljani so dobili gotovo veliko število glasov, tako, da lahko v moributni ožji volitvi odločajoče. Da se danes v Avstriji kapitalizmu hrbati razširja, je znano. Da jih pa ni večjih nekaj manj lačnih kakor pred štiridesetimi leti, jih imenujejo kapitalistični hujšači prezentne in objestne. Ker vsaj nekaj lahko soddolčujejo o svoji uro, jim hočejo vzeti še to malo možnosti in še ta košček svobode.

Da se zadnje ne zgodi, nam je prorok zadnja državnozborška volitev s zmago socialnih demokratov.

njegovo domovinsko občino. In spor, ki ga je delavec imel z delodajalcem, naj se nazadnje še vpše v delavsko knjižico, da ga bo vsak podjetnik takoj spoznal kot puntarja in ga pognal s pravo svoje tovarne!

Podjetniki hočejo biti zopet

"gospodarji v svojih podjetjih".

Delavec pa naj bi zopet postal brezpraven suženj, ki ne sme nit poizkusiti, da bi si nekoliko izboljšal svoj položaj. Izjemni zakoni zahtev

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo Inkorp.

Ustanov. 21. nov. 1909. 15. marca 1910.

MA DISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Alojzij Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NAJDZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

PLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHUVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Družtva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; dežar pa blagajnik in nikomur drugemu.

NAPAD. (ATAKA).

Za "Radničko Borbo" prestavil V. B.-a.

Resnična Epizoda iz ruske revolucije.

Masa naroda stoji mirno na cesti pred veliko tkalcico. Notri se sedaj nahaja komisija delavev, pri lastniku tvornice in se z njim pogaja. Strajkajoči čakajo na odgovor. Prilično jih je kakih 3000 po številu, mladeničev in devojk, mož in žena in starcev. Njihova plača znaša okolo 6—7 kron na teden za žene, okoli 12—14 za može. Dnevno delajo po 13 ur. Dalje tako ni mogoče ostati. Vsi so spoznali, vso si složni stopili v organizacijo, v štrajk, v borbo za priboljšek, za dostenjo človeško življenje.

In sedaj čakajo odgovor. Naenkrat so okrog mirne gomile začenjajo ruvati policisti. Kriče, svajajo in napadajo žene in može, grabe jih za ramena in jih hočejo s ceste izstirati na ozek trotoar.

Ozki trotoar pač ni za tako veliko množico ljudstva zgrajen in naravnost prestopijo zopet čakajoči na cesto.

Redko kdaj pride po ulici kak voz, in če se to zgodi, vse se radi mu ogrejo, da lahko mirno svojo pot gre naprej.

Surovo postopanje policije, katera boksa in psuje in hoče z vso silo ljudstvo nagneti na ozek trotoar, je za čas prekinila mir. Začeli so podati kljuci: "Brezobraznost! Surovost! Kaj se ne znate dostenjce obnašati!" tako posamezni ogorčeni stopijo iz gruče in policija prične ostreje postopati in psovati: "Pasja ti zalega, hočeš vendar ostati na tretoaru?" Naenkrat se pojavi nek policist, pograbi neko mlado dekle okoli pasu in jo surovo butne v stisnjeno maso. In policajava roka je prijela družega in tretjega in dalje.

"Vi magarec stari, nimate pa metnejšega dela, nego stati tam na cesti?" — kriči drugi policist.

Stran! Stran! Gor!

Sliši se kletva, "da vas vrag odnese, če le še eden stopi na cesto!"

"Stražar, ne dovolite, da ljudje tam stope", zakriči hripav glas po zraku enega mladega policijškega poročnika.

"Nazaj! Razidite se! Sabljaven! Udri! ... Hop... Hop... Marš? — in izvlečeno sabljati tira policija naprej pred seboj vzbujeno ubogo delavsko gmajno. Polagoma se umijejo. Vmasi vse kipi in vre od ogorčenja. Nezakoniti protiv in nastop policije, je razburil še tako mirnega delavev in pesti se jim stiskajo. Policijski poročnik je kar prebledel, ko ga je neki mlad krepak delavec pogledal z svojimi lepimi plavami, a sedaj z divje bliskajočimi očmi.

"Naprej! Sabljave ven!"

In konji zopet galopirajo.

Žival je čutila, da ne dela prav,

pa so se sprva zoperstavljal v

spoznavanju, da se je nekaj do-

godoval, kar so tudi oni morali po-

magati ali jahači jih besno pod-

bodejo v rebra, in oni so poleteli

na ranjene, umirajoče in mrtve..

Oni, ki so prišli tovaršem v po-

moč, razbežali se so ponovno na

vse strani. Vse beži, ljudje se bi-

jejo, kot besni med seboj za vsa-

kotiček, ki bi jih otel pogina. —

Nekateri od njih so padli, spotaknivši se ob kamenje.

Samo ena mladenka kakih 20 let, vzdignila se je do enega pogaženega, ki je ves krvav ležal v blatu, da ga senči in brani s svojim mladim telesom. In ravno tako kot kaka svetinja, razdelila je konjeniški kordon, da so galopirali na obeh straneh nje. Premašale je kazake . . .

Sedaj se je ponovno sklonila do oneveščenega. Do nje pridejo policisti, jo pograbiijo, hoteči jo spraviti preč od ranjencev. — "Marš z nami!" Ali ona se krčevito drži za ležečega in ga vleče po blatu naprej, in v sreču presušnjeni plaka; "Karol! Karol! Pustite me pri svojem Karlu! Prosim, pustite me pri njem! A oni jo zopet vlečejo naprej. Policijski poveljnik, je na krik prihitel in ukazal: "To odvedite."

In odvedli so jo. Njeno telo se je pa še lepše zravnalo, vzdignila je glavo po koncu in koraka, junakinja, pred policijo.

Vojaki so tudi stopili raz konj. Konji ljuto udarjajo s kopiti. Mogoče da si hočejo zbrisati iz podkrov strnjeno kri in čast, da so moralni tiste nositi, ki so jo po krivici nad svojimi brati pretili. Tudi poročnik je stopil iz konja. Delavko so dovedli do njega. "To je ona!" reče eden od policajev.

"Neumna zabita blodnica. Ti se imat pogum zoperstavljam!"

Ne da bi kaj rekla ali odgovorila, ali se kako drugače pokaza la zadeto — mu devojka poročniku pljune v obraz. En policist jo udari s pestjo po ustih, in nek drugi ji je zvezal roki in jo začel pretepati in daviti. Poročnik je pograbil meč. A onesvestila se je. Zapove, da jo odvedejo dalje in odvedli so jo. Pot jo je vodil skozi cel oddelke vojnikov. Nad enim obstane in zapili v njega svoje oči.

"Tale! Vidite, mi je ubil s sabljijo brata. Tale! On mi je ubil mojega ženina! . . .

Redovi uniformiranih ljudi se stresejo. Niti eno oko se ni drznilo pogledati na mladenko. Vseh oči so bile vrzene na zemljo. Razumeli so, kaj je disciplina, kaj je vojaška naprava in šolja in kaj je iz njih naredila. Spoznali so ob tem groznom pogledu nedolžne dekllice, ki so ji ubili vse — da se nesmejo več prištevati ljudem.

A delavko so odpeljali v temno in solze, vroče solze škropeno pot, ki kapajo iz oči . . .

Človečanstvo je tu plakalo, ker ga tako sramote . . .

Hugo T.

BLAMAŽA.

Kranje Janez rev. se je grozno z suočil z klobaso v zadnjem "Amer. Slov." blamiral. Minimo že večkrat dokazali, kaj da je od vseh bogov zapuščen, in da se mu je že davno izkazil zmisel za kak humor. Da pa je z logiko tako navsriž, kakor vse kaže, pa ne bi človek verjel; in sedaj se še drzne nas klicati na korak — pojdi se no solit Kranje!

In če so res Kranje v Jolietu zaprli vrata, mirovati moramo potem tudi mi, vendor moramo poprepri že Kranje pove dati to mi, svobodomislec namreč, ne verujemo ne v knofe ne v cofe, te prepričamo njemu, da se bo še bolj postavil, ko bo stal pri Medošu za baro — tam kjer je prehod v pisarno, in škilil po ljudeh pri bari. Ne verujemo v nobene prirastke, pa naj bodo potem cerkveni ali posvetni. Tudi ne verujemo Janez — v twojo maljenost, v twojo spoved, ne v pa pež zegen — kaj še le, da bi ti, kamu grehe odpuščal.

Sojar in Kranje, oba bi bila rada zasedla tolstega džolietškega konjiča in v ta namen sta vprizorila to nesramno gonjo, ne toliko proti nam marveč proti Džolietčanom. Upala sta jih s to gonjo razburiti, razvojiti. Ej, ej, kako prozorno sta se vendor vrezala. Kolikor je nam znano, ne bo nikdar Kranje sedel na Šusterščevemu stolu, pa če si sta tudi res bila taka priatelja; Tone Sojar pa še velik manj!

Poglej Kranje, kako priprosti so Džolietčanje pa se le upajo, tebi, učenja glavje, zoperstavlji, tebi, ki si škofov s v eto v alec! Ni li to blamaža? Koliko časa že hrepe-

niš po tem sedežu sedaj pa je na enkrat vsega fuč! Ja, ja, vidiš tukaj, tukaj Kranje se splačajo svoje krokodilove solze — samo če bodo kaj zagle, ker takemu brezvercu dandanes že nič več ne veruje, — a hiti, pozuri se, mogoče niso še vrata popolnoma zaprita; dobriš še kje kak cof, ki si ga bodeš privezel, da ti bo bingljal, ko se bo priklanjal vsega mogočemu — dolarju. Pa kaj čmo

Janez je Janez

in ostane Janez — FIGA-MOŽ, obrekovalec, lažnik, — dokler ne dokaže svojih trditev.

Joličko grozdje je za vaju gg., dasi sladko — previšoko. Prav vama je. Sedaj lahko delata pokoro v premišljujeta neumrjočnost žuželk! —

ZANIMANJE GLEDE IZLETA V LJUBLJANO.

Popraševanje dokazuje velikansko zanimanje za izlet, kateri boste prvi v zgodovini ameriških Slovencev.

Kakor se je sporočilo, priredi parobrcdska družba "Austro-American" za Slovene s svojim znanim najhitrejšim parnikom "Martha Washington" dne 29. julija izlet v Ljubljano v tretji kabini (ne v medkrovju), z posebnim vlakom iz Trsta v Ljubljano. Pomen izleta je različen, ker nameravajo nekateri samo staro domovino obiskati, drugi pa da bodo svojim bratom pokazali in povedali, kaj je sploh Amerika.

Izlet se bodo vršili kakor sledi:

Parnik "Martha Washington" odpluje dne 29. julija iz New Yorka in 4. avgusta se vstavi na Azorskih otokih, dne 7. avgusta pa v Gibraltar. Od Gibraltar vozi parnik v Neapolj, kjer bodo 10. avgusta, in v Patres na Grškem (11. avgusta). V Jadranškem morju se bodo ladja ustavila v Cattaro ali pa v Lisi ter se vsidra 13. avgusta v Trstu. Vožnja bodo za vsacega jaka zanimiva kakor tudi podučljiva.

Ugodnosti izleta pa so, da se izletniki vozijo v kabinah tretjege razreda; kabine imajo prostor za 2, 4, 6 in 8 oseb, da bodo dobivali posebno hrano, in da jih bodo spremljeval posebni uradniki parobrodarske družbe (Slovenc), kateri bodo skrbeli da bodo izletniki vse obljuhljeno dobiti in da bodo vozil posebni vlak iz Trsta v Ljubljano.

Ugočnosti izleta pa so, da se izletniki vozijo v kabinah tretjege razreda; kabine imajo prostor za 2, 4, 6 in 8 oseb, da bodo dobivali posebno hrano, in da jih bodo spremljeval posebni uradniki parobrodarske družbe (Slovenc), kateri bodo skrbeli da bodo izletniki vse obljuhljeno dobiti in da bodo vozil posebni vlak iz Trsta v Ljubljano.

Voznja iz New Yorka v Ljubljano in nazaj v New York stane samo \$77.78 za one, kateri niso državljeni, za ameriške državljenne pa \$73.78. Vozni listki za povratke so veljavni za eno leto. Dkorkoli se želi udeležiti izleta ali bi rad kaj več pojasnil, naj se zglasi (v slovenskim jeziku) pri "Austro-American", 2 Washington St., New York, ali pa na našem zastopniku.

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbera ur, verižic, družbenih prstanov; razna izbera srebrnine in zlatnine. Pušč, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustriran slovenski cencik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.

1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

SLOVENCI POSEČAJTE
"Little Bohemia"

kjer se toči izborni importirano plesusko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

IZVRSTNA KUHINJA. FINA VINA IN SMODKE.

Za obilen poser se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO iz NEW YORKA:
Laura 24. junija 1911 | Argentina 5. julija 1911
Eugenija 19. julija 1911

Parneki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljih so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljubljena postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,
2 Washington St.,
New York, N. Y.W. SZYMANSKI
TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM
1907 Blue Island Ave., Chicago
TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdoroki pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

M. A. WEISSKOPF, M. D.
ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoludne in
od 6.—8:30 ure večer.Ob nedejih samo od 8.—10.
ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskuje torek Slovana v svojo korist.

Našo trgovino priporočamo Slovencem že trinajst let in pov sod so zadovaljni z našim blagom.

Povabimo vas, da si ogledate našo spomladansko zalogu oblek kot:

DOPISI.

East Helena, Mont.

Ocenjeno uredništvo: —
Prosina, da mi odločite nekoličko prostorčka v predalu vašega časnika. G. S. da nekoličko sporočim tukajšnje razmere sotriplinov slovenskih delavcev v tej našej mali rudotoplincem. Ali obžalujem pa to, ker nemorem pisati kaj boljšega o našem delu, ker tudi tukaj ne posluje vse delo ali pa kar deluje mora človek pa tako delati, da skoraj nebi poznal svojega sodelavca.

S takimi močmi in silami goni-jot kot, da bi bil jutri sodni dan.

Ali za sedaj pustim to in se obrnem malo na okolico E. Helene v katerej imamo tri lepa društva in namreč: Društvo "Jutranja zvezda", društvo "Slovenski lovec" in pa tudi Žensko društvo "Narodne Slovenke", katero zelo lepo napreduje akoravno ni dolgo še, kar je ustanovljeno ali vendar imajo lep napredok.

Tem bolj me mora pa veseliti, ko vidim vzbujene prave "narodne Slovenke", katere ne misijo samo, ampak tudi drže pravo svobodno besedo!

Le tako naprej dragi čitatelji in čitateljice Svobode! Držimo se in ne odjenjam, akoravno nas strahuje američanski bog kapitalizm in tudi klerikalizm, katerih žakej ne bode nikdar poln. Zatoraj lahko rečem, da koliko ljudi še spi v trdnej temi in se ne zavedo, kaj je narod in svoboda na svetu; misli in govor, pa neveš, kaj govor. Ustani in odpri svoje oči in poglej po svetu po narodu, da te ne bodoje iskale černe vrane okoli tvojega domovja in prepevale svoj dvakratni kralja, katerim posipaš vedno, da iz rok tvojih žive.

Ne išči žlahtnih evelic v globokem prepadu ampak podaj se na polje, tam, kjer svobodno evelto, in videl bodeš, kako se ti klánjajo vsaka s svojim bolj duhčecim vonjem.

Dragi čitatelji in čitateljice "Glas Svobode", jaz vem, da se mi bodo nekateri smejni ko bi rekel, da bi iz vseh stanovanj na-pravil eno stanovanje ali tega ne!

in tudi ne mislim tako daleč, ker inače bi bila senca tako daleč, da nebi mogla roditi zemlja deset mil na okoli in opustilo bi se sadno drevje česniljevega sadu, katerega moč je pravi jesih za čebulo.

Kakor že zgorajšni vrstica omenjeno zaradi dela naznamen in bojim se, da nebi prišlo do kake revolucije, ker je toliko ljudi tukaj in gledajo za delo, da skoro pride na eno osebo po petnajst drugih iskat svoje sreče. Zatoraj ne želim in ne svetujem nobenemu sem hoditi za delom.

H koncu pozdravljam vse čitatelje in čitateljice tega lista širok Amerike!

John G. Čilehim.

Uredništvo Glas Svobode: —

Malokaj se sliši iz naše na-selbine iz Muddy in tudi danes nimam bogove kaj posebnega za poročati

Delavske razmere so bolj srednje, vendar ne svetujem rojakom sem za delom hoditi. Tu je mnogo rok, ki čakajo že delj časa za delo, pa ga nemorejo dobiti. Gary Coal družba, št. 17 je popolnoma prenehala s delom; le še št. 1 dela od 4—5 dni v tednu in se komaj toliko zasluži, da imamo za hrano in stanovanje. Dostikrat si bi človek tudi rad privoščil kak kozarček pive, pa jo je težko dobiti, ker je "suha" kontra. Ko smo take bolj prosti, se pa pomenujemo o duhovnikih po starem kranjskem običaju in veruje mi g. urednik, da jim ne zaprinsašmo! A vendar še toliko naših rojakov spi, to pa za to, ker ne čitajo nobenih svobodomiselnih in delavskih časopisov in knjig.

Jaz kot delavec priporočam tovarišem list Glas Svobode. To je list, ki piše, m'li in dela delavsko, ki se v resnicu bojuje proti vsemu slabemu in za vse dobro. Podpirajte ga!

Naj se omenim, da tukajšnji "bečlarji" jaka pogrešajo slovenskih deklet. Šestnajst jih je, pa vse brez "punc'e"! Drugače se pa Slovenci tu dobro razumejo med seboj. Slovenska dekleta pa, ki bi se rade možile, naj se obrnejo v Muddy, Ill. Fantov na razpolago!

Frank Jeriš.

Livingston, Ill.

Slavno uredništvo:

Novice, ki prihajajo iz tega okraja so silno čudne in neumljive, kar se tiče ene stvari: šenski spol se preveč podcenjuje. Ni se potem začediti, da se ženske zborejo in se posvetujejo, kaj jim je za poteti. Težko je živeti s možem, ki popiva noč in dan, potem pa doma kriči, da se mora hraniti na obliki, hrani in pijači. Dostikrat družina strada, mož pa je vsega presit. Nekateri gredo še tako daleč, da ne privoščijo ženi na izprehod, da se navžije svežega zraka. Recimo pa, da je žena bolna, pa ji zopet mož ne privošči lepega delavnika. Tako družinsko življenje je žalostno in dosti Slovencev ga pelje. Da se tudi žene pretepata, je gotovo. Vzglede morajo pač dobiti lepo otroci, ki so priča vsega in si tudi vse dobro zapomnijo.

Nobena žena ne gre od moža brez vzroka stran. Vedno so vzroki, tehtni vzroki. Kaj pa ženski preosta, če sprevidi, da je sovražena od svojega moža, pred katerim se more skrivat. Nasprotno pa tadi ni prav, da se daje prav takim ženam, ki zapuste moža. Boljše bi bilo malo preziranja. Slovenci moramo lepše ravnavati z ženskami. Drugi narodi ji pripozajajo skoraj vse, tudi mi glejmo, da v tem ne zaostanemo.

Pozdrav! K. K.

East Helena, Mont.

Slavno uredništvo: —

V njujorškem listu nek "rojak" piše, da se je tu ustanovilo žensko društvo, katero pa da ni bilo potrebno. Pa se ne bom na dolgo z njim prekral, če je društvo potrebno ali ne. Opozorim pa vendar rojake na to, da Mihaela Smith sploh v tej naselbini nepoznamo.

Od druge strani pa jo "gospud" vlečejo egi-migu. Predlagali so namreč, da bi se dalo 50c posebnega asesmenta in da se bi potem skupna svota porabila za cerkev. Jasen dokaz, da sebe ti volkovki nikoli nepozabijo!

Imeli so tudi spoved šolski otroci in smo jih prav pridno skozzi "luknje" gledali, kako so spoud obhajali prvo spoved. Kaj so ubogi otroci vedeli, kaj je spoved, jaz nevem. Naj bi se kaj drugega raje uvedlo za otroke, ki bi prinašalo kako korist, ne pa tak ka sleparja. Vaš Beleebub.

Aurora, Minn.

Naznani!

Članom društva "Delavec" št. 17 S. S. P. Zvezze se naznana, da se pri redni društveni seji sklenilo, da se pobira od članov sklep, ki ne niso mogli drugače priti dž živega, da so ga šli "čekat", ko se je vrátil iz mesta od dela domov. Prvi jih je z razrezo sukujo ušel, drugič so ga pa prav po katoliško nabili, in to je menda vzrok, da se več ne oglasi.

Pozdrav čitateljem Gl. Svobode, in vsem Slovencem po širini ameriški republike.

Livingston, Ill.

gi. Od kje farovška navodila? —

Kdo jih zanaša in podpira?

Tukajšnje žensko društvo, spadajoče k S. N. P. Jednoti si je omislilo in kupilo društveno zastavo, katera je res krasna in pomembna. Dne 25. maja sem imel priljubo isto si ogledati.

Zastava je na eni strani okrašena s društvenim znakom, na drugi strani pa popolnoma rdeča, barva in znak socializma. Gospod župnik jim je obljudil, da jo bo blagoslovil. Zgodovinskega potena je potem to, da bo prva socialistična zastava blagoslovljena od rimsko katoliškega duhovnika v Masebe Range, Minn., in sicer zastava ženskega društva S. N. P. J., leta 1911 v Z jed. državah Amerike.

Izgovorili pa so si g. župnik tudi nekaj. Zahtevalo, da pridejo na dan blagoslovenja tudi vse "izgubljene" ovčice v cerkev, ki so članice omenjenega društva. Seveda se ene upirajo in se oprijemijo pravil, ki jih v to ne morejo siliti, vendar pa jim jaz priporočam, da grejo cerkev, ker lahko se zgodi, da začnejo g. župnik sami iz lete kako socialistično propagando, kar bi bilo za XX. stoletje tako lepo, ker slovenskih duhovnikov je v resnicu še malo socialistov — ali so pa vse? Bog ve!

Citam tudi z vsem zanimanjem lepe odgovore in članke, ki jih dajo v dušno hrano Gl. Sv. gg. Sojarju in Kranju. Da se jima je en kolega izneveril, jima menda tudi ni prav. Mi damo vse Gl. Sv. prav. Zato, ker ni začela prepira Gl. Sv. temveč imenovana gospoda oz. Am. Slov. ki jima je dal prostora za njuno neinteresantno in ni pomenljivo pisarenje. Prisel sem do sklepa, da Gl. Sv. ni v boju nič izgubila, temveč le pridobiла Gospoda sta misila prati druge, pa sta se sama v pravi vojni pokazala.

Vsi čitatelji in prijatelji Gl. Sv. se morejo veseliti te napredne — znanje.

Ker se je pa dopis že precej razstegnil, in, da se ne seznami z uredniskim košom (kar je lahko mogoče v tej pasiji vročini: opred.), sklenem.

Spominjam se ob tem logičnem zaključku na verske fanatike, pre-tepače in napadalec dopisovatelj Gl. Sv. Zgodilo se je leto nazaj, da so dopisnika iz Mohawka, ker mu niso mogli drugače priti dž živega, da so ga šli "čekat", ko se je vrátil iz mesta od dela domov. Prvi jih je z razrezo sukujo ušel, drugič so ga pa prav po katoliško nabili, in to je menda vzrok, da se več ne oglasi.

Pozdrav čitateljem Gl. Svobode, in vsem Slovencem po širini ameriški republike.

Denver, Colo.

Uredništvo Gl. Svobode: —

Vam sporočim par vrste o svoji nesreči, ali boljše rečeno, kako jutri usoda spremila danes popotnika delavca. V Westmoreland okraju sem štrajkal 14 mesecev. Dobil sem pa od strica iz tega mesta povabilo, naj pride v Denver in tudi prostoto karto. Z veseljem sem se podal na pot, a dole-tela me je nesreča. Trčili smo se z drugim vlakom (29. maja ob 8 uri zjutraj) in me je fino prerahljalo in potolkovalo, posebno desno ramo mi je tako poškodovalo, da mi je še sedaj za delo nerabna. Razdrobilo je popolnoma šest voz in ubilo 30 sopotnikov. Ves razstrigan, brez klobuka in vsega so me pripeljali v to mesto. Ne vem, če bodo kaka odškodnina; najbrže ne. Potrudil se bom dobiti za delavski list Glas Svobode v Denverju več naročnikov.

V. Mikulich, taj.

Aurora, Minn.

Cenj. g. urednik: —

Naj mi bi ustrezelo, da razložim v delavskem listu Gl. Sv. malo tukajšnje delavske razmere, ki so zelo slabe, da ne svetujem nobenemu sem za delom hoditi. Želenje rude je nakopičeno polno. Celi kupi jo stoje, a odvaža se je ne nič in bomo morebiti celo zimo počivali.

V Aurora smo sedaj v času piknikov. Vsa tukajšnja društva, sedem po številu, bodo imela piknik, kar kaže, da vrla složnost med njimi. In to je prav. Le eno društvo gre svojo pot in se temu načelujejo g. župnik, torej se ne naložavata.

Čitateljem Gl. Sv. se ni potreba čudit, če čitajo v "Am. Slov." slavospev, da se je neko društvo tu v Aurora "spreobrnilo in rešilo". To se pravi, da je stopilo v klerikalni tabor in se tako "rešilo" večnega pogubljenja."

Kakor se čuje, je eno "narodno" društvo sklenilo, da kdor se ne bo udeležil skupne maše, mora plačati — kazan. Kaj pa, če ne bo hotel? In zagrmelo je po dvoranami, da bo ven vržen, črtan od bolniške podpore, itd. In vse to se gredi pri narodnem društvu, katero temelji na svobodomiselnih podla-

gi. Darovalci so slediči:

Društvo štev. 70 v Dunlo, Pa. \$12.16; dr. št. 72 v Hillsboro, Ill. \$3.65. Nabirela darov Andrej Koča in Alojzij Strle.

In Loran, O., je prisla na odbor sveta \$20.00 in sicer po rojaku Frank Ažman. Ta sveta je del skupne veselice loranjških društev, ki se je priredila v korist slovenskih štrajkarjev.

Vsem, ki so se nas spominjali v tem počaju, kličem hvala!

Z bratskim pozdravom, za skupni odbor

M. Brunet.

50,000 KNJIŽIC

Popolnoma
Zastonj.

Ta knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

IMATE LI

zastrupljeno kri ali sifili, triper, spoščno oslabelost, gubitek življenjskega soka, nočni gubitki, izgubo moške kreposti, impotenco, atrofijo, strikturo, revmatizem, organsko bolez, bolez, bolez na jetrih, v želodcu, mehurju ali na ledvicah?

Ako imate bolečine v krizi, izgubo apetita, grenačko v ustih, glavobol; ako vam prihaja slabo, nimati spause, trudno in težko telo zjutraj, ako ste zdelan, dobri morate to knjižico. V lahkó razumljivem jeziku vam pove zakaj trpite in kako zmorete ozdraviti.

Tisoč mož je že zadobil popolno zdravje s pomočjo te knjižice. Zalogata znanosti je in vsebuje ravno stiste, katere bi moral znati vsak mož, bodisi mlad ali star, bogat ali reven, samski ali ozelenj, bolan ali zdrav.

DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 401, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: — Zanima me vaša ponudba, s katero nudite zdravilno knjižico brezplačno,

in prosim, pošljite mi jo takoj.

Ime

Naslov

Država

Pošljite Nam Ta Kupon še Danes.

BLEDA BARVA.

Taka bledota se na ljudeh hitro zapazi, seveda nobeden noč niti misli, da je to znamenje jetike. Bledi ljude vejo, ali bi morali vedeti, da je njihova kri iz ustroja, da ne vsebuje dovolj množine malih rdčev teles, kateri so krvi potrebni, da dà človeku potrebo mož in gorkoto in zdravje. Koža začne počasi zgubavati svojo prejšnjo barvo in postane bleda, rumena ali siva. Živci in glidi v svoji moči padajo, želodec noč več delovali, sploh celo telo gre počasi navzdol. Postane potreba, da se pridobi telesu nove, zdravje krvi — čisto, rdečo kri, — ampak to se ne more pričakovati od želodeca, ki ne dobi dovolj zdrave hrane in dokler niso vse slabe tvarine odstranjene in še le potem je za pričakovati, da se začne slabka kri spremeniti v dobro kri. Mi vemo samo eno pomoč, ki je v stanu to spreobrnite v krvi povzročiti. To je:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Ta pripomoček je narejen iz bogatega, rdečega vina in naturnih želišč, najpazljivejši preiskan in da najboljši dobiček telesu, želodec in bo zopet vse organe privede v naravno redno delovanje. Ti boš zopet lahko jedel in tudi lahko prebaval svojo hrano. Tvoja kri bo postala zopet čista in močna. Tvoja barva obraza bo postala zopet zdrava in sprejema naravno obliko. In naj bo v zvoku tvoji bledati kakršen če, rabi le vedno za odpravo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

RAZNO IN DRUGO

Centrala za stanovanjsko reformo v Avstriji. Na občenem zboru izvoljeni odbor se je konstituiral in izvolil za načelnika dvor svetnika Dr. Rudolfa Maresch; v odboru je tudi dunajski obč. svetnik soc. Leopold Winarsky. V sejih dne 29. maja je soglasno sklenil odbor pozvati vse državno zborške kandidate, da se bodo v slučaju izvolitve potegovali v novi zbornici za načrte, katere je sklenila centrala. Centrala se bode tudi odzvala povabilu Angležev, in priredi študijsko potovanje na Angleško v tenu meseca julija.

Tobak se je podražil dne 1. julija v Avstriji. Bienerthova vlažna si ni dala dopovedati, da je že na vsakem polju preveč dragi in da je za ljudstvo vsako podraženje njegovih potrebščin nov udarec. Sokriv pa je tudi zadnji parlament. Že v jeseni je bilo znano, da hoče vlada podražiti tobak, cigare in cigarete. Takrat je poslanec Johans in imenu socijalnih demokratov vložil predlog, da naj državni zbor protestira proti temu namenu. Toda dne 29. novembra 1910. je večina odklonila socialno-demokratični predlog in s tem je vlada dobila pravo roke. Podraženje zadene zopet nižje sloje.

Rozete so dobili po naredbi ministra Weiskirchnerja poštni poduradniki, Telefonski in brzjavni poduradniki pa so dobili še štiri male strele kot električno znamenje.

Kolera v Gradcu. Svakinja posnega uradnika Franzkyja, ki je umrl za kolero, je obolela in bakteriološka preiskava je dognala, da ima tudi ona azijatsko kolero. Marija Lebinger — tako se imenuje bolnica — ima v Naglergasu malo kavarno. Prepeljali so jo v bolnišnico za kužne bolezni. Tudi njenega moža in otrok so izolirali. Okužiti se je morala, ko še ni bilo znano, da je njen svak bolan za kolero. Ko je šel v bolnišnico, misleč da ima samo pokvarjen želodec, ji je dal roko in takrat so morali priti bacili na njene prste, in odtod v usta.

Rusija in Japonsko sta sklenili pogodbo za vzajemno izročanje zločincev. Politični zločinci se po tej pogodbi nimajo izročati, pač pa taki, ki store kakšen zločin zoper vladarja. Zdi se, da imata car in mikado enako velik strah.

Češki Japonci. Iz kronike češkega zgodovinarja Hajeka izvemo prav lično dogodbico. Češki stanovi so odpolali nekoč v Rim udanostno adreso in jo podpisali s svojimi imeni. Ime same pa jim ni zadostovalo in da dokažejo avtentičnost svojih podpisov je podpis poedini: já pán z Rozemberka, já pán z Kolowrat itd. Papež je bil nad to vdanostno adreso močno vesel in je odgovoril v buli. Naslov pa je delal pisarniškim uradnikom papeževe kurije mnogo preglavice, mislili so, da je oni já pán, ki je stal pred vsakim imenom, titulatura čeških plemičev in so napravili potem naslov: Ad Japanos regni Bohemiae (Japoni češkega kraljestva).

Francoški amaconke pred 100 leti. Od časa revolucije pa do padca Napoleona je bilo po celi Franciji silno navdušenje za nacionalne ideje. Doseglo je včasih tak višek in se javljalo v takih izrednih pojavih, da jo primerja več zgodovinarjev naravnost z epidemijo. Jako mnogo žensk je zamenjalo v tem nacionalnem navdušenju žensko obliko z moško. Zgrabile so pogumne in odločne ženske za orožje in se hramo borile ob strani svojih soprogov. Rosa Bouillon, Aimee Quatre-sous, Aleksandrina Bovieau in več drugih so se posebno odlikovale in se izkazale čudovito hrabre in odločne. Adelajda Bassery je ujela s svojo četo nekega avstrijskega generala, za kar jo je ljudstvo v slavnostnem sprevo duvozo po mestu. Sestri Fernald ste služili v nacionalnih gardi in se tako odlikovali, da jima je konvent sklenil podariti kot častno nagrado za izkazano hrabrost dva krasna konja. Gospodična Figuer je služila kot aktivna dragonka od leta 1783. pa do leta 1815. Udeležila se je več bitk in bila dvakrat ranjena. Obstreljena je bila pri obleganju Toulona, pri Savignolu pa je dobila štiri nevarne udarce s sabljijo. O njej se pripoveduje tudi

zanimiva anekdota, ki jasno kaže, kako se je vživel v vojaško življenje in častniške običaje. Peljala se je nekoč po opravkih s pošto iz Montelimarja v Lyon. Na poti se ji je pridružil neki častnik in bil proti njej precej vsiljiv. — Ker le ni miroval, se pogumna amaconka ni hotela poslužiti pravice zadoščanja kot ženska, marveč ga je pozvala na dvoboja s težkimi sabljami. Že sta križala v pričo sekundantov v samotnem gozdu težke meče, ko so prihitali sorodniki, ki so celo zadevo poslavili in pogubonosen dvoboj predprzne in hrabre francoske amaconke preprečili ter zadevo mirno poravnali.

S kakimi težkočami se bore časopisi. "Novi kraj" list, ki je izhajal na dalnjem vzhodu za časrusko-japonske vojne v Port Arthurju, pogosto ni mogel iziti. Enkrat so Japoneci razstrelili hišo, kjer so tiskali list, drugič pa se je opravil list, da ne more pravilno izhajati, ker staveci beže ka kor hitro začujejo grmenje topov. V Vladivostoku je moral prenehati neki list izhajati, ker so morali vsi staveci in tiskarji v vojno. To oboje je umljivo, malo bolj čudino pa se je opravil neki zamorski list v Log Rangeju. — Šest tednov ni izhajal in ko je prvi list po preteklu tega časa izšel, se je opravil urednik s tem, da si je bil dal šesttedenski dopust. — Neki nemški list, dnevnik celo, je zaspal za dva dni in vzrok je bil ta, da se je tiskar tak napolil, da je tiskarski stroj pojtomil. Po treh dneh je list to svojim braleom s priznanja vredno odkritostnostjo priznal in dostavljal, da je tiskar obljudil, da bo odslej naprej pil samo zvečer in ne tudi opoldne. — Koburški "Generalzeiger" pa je prinesel na velikonočno nedeljo samo inserate in na uvodnem mestu sledično značilno notico: "Ker ni bilo mogoče v zadnji uri napraviti priloge, inserator pa je bilo strašno veliko, je moral izostati ves tekstu, sicer bi list ne bil mogel iziti."

Hofrichter. Ko so oddali Hofrichterja, bivšega častnika, znanega iz zastrupljevalne afere na Dunaju, v vojaško kaznilnico v Möllersdorfu, se je javil, da hoče delati kot pisar, pa je zlorabljal svojo službo v to, da je skušal priti v stik z zunanjim svetom. Tekom enega meseca se je poskušal tudi dvakrat umoriti. Enkrat je jemal s seboj v svojo celico vlnakna ter si napravil vrv, na katero se je hotel obesiti. Prestavili so ga v največjo ječo, da ga lažje opazujejo. Pred par dnevi ga je smela prvič obiskati njegova sestra. Po njenem odhodu je razgrajal in jokal in več dni ni hotel ničesar jesti. Telesno in duševno pa je popolnoma zdrav.

Spoštna stavka na Reki. — Pri Ogrsko-hrvaškem parobrodarstvu je pred kratkim izbrušila stavka. Mornarji in strojniki so bili zaman poizkušani z mirmi sredstvi, da bi družba izpolnila njihove zahteve; ko so bili vsi poizkusi zaman, so razglasili stavko. Družba se je obrnila za "pomoč" do vojne mornarice. Ko so drugi delavci videvali, da hočejo podjetniki s silo in terorjem zlomiti stavko, so se organizacije zbrale na posvetovanje in so po vsestranski debati sklenili splošno stavko, ki se je pričela. Stavke se udeležuje 18 do 20 tisoč delavcev. Iz Pulja je prišlo več bojnih ladij varovat "red" na morju. Delavstvo je silno razburjeno, ker opravlja mornarica tudi službo na ladjah parobrodne družbe, na katerih so mornarji stopili v stavko.

Kitajsko peklo v svojih splošnih potezah nekoliko spominja na znameniti Dantejev L'inferno (peklo). Glavna podobnost obstoji v tem, da se kraj zavrnih grešnikov sklada iz raznih krovov, pri čemer se nahajajo raznovrstni grešniki v gručah po kakovosti svojih pregrah. — V prvem krogu so zbrani lažnjivi in netočni dolžniki, babjekti, kvartopirci in ogleduh. Kazen njihovega zlo dejstva se izvršuje s tem, da se nahajajo ti nesrečniki v nekakih vedno se pregibajočih stopah. V drugem krogu so neverni splah, in sicer: brezbožniki, bogotajci, svetohlinci, vsi tisti, ki so izvršili molitve brez predpisanega očiščenja; za njimi so bogokletniki in naposlедku izdavatelji in pisatelji pohujšljivih — brošur!! — Vse to grešno občinstvo tega o-

BLAGO VREDNO SVOJE CENE.

Pri Lurie dobis vedno nad polovico znižane cene. :- Zakaj drugam?

Shaker flanel, težak, obrobljen, fino blago 2 do 8 yardov, vreden 10c, yard sedaj samo....

5¾c

Mušlin, yard širok mehko likan, posebno fine vrste blago, vreden 10c, sedaj jard samo....

5¾c

White India Lion, 40 inč širok, dobre kvalite, prej vedno 15c, sedaj pri tej razprodaji jard samo

7¾c

Mizna oljnatata pogrinjala, 1½ jarda širok, najboljše kvalitete, temne in svetle barve, pisani; navadna cena 22c, sedaj jard samo.....

12½c

Podloženi zglavniki, fino blago, tovarniško delo, navadna cena 50c, sedaj amo eden.....

29c

Dress Calicco, rujave, modre in črne barve, navadno 7c, sedaj jard samo.....

4½c

Gingham, modr, rujav in bel; tudi druge krasne barve; fine kvalitete; navadna cena 7c, pri tej razprodaji samo.....

5½c

HIŠNE POTREBŠCINE.

Umvilniki, za noge, perilo in za vsake hišne stvari, vredni 89c, pri tej razprodaji samo...

48c

Likalniki, iz finega in trdnega železa, s pravim ročajem, navadna cena 98 centov, pri tej razprodaji samo.....

59c

"Screens" za okna, 24 inč visoka, narejena iz najboljše žice, navadna cena 29c, sedaj samo

18c

ALBERT LURIE & CO
1816-1818-1820 BLUE ISLAND AVE.

Kakor prerjen se počuti. — G. Jos. Hejhal, East Jordan, Mich., nam je poslal sledeće pismo: "Z veseljem Vam naznam, da sem ravnal po Vašem nasvetu in nekaj časa užival Severov Živiljenski Balzam, ki mi je čudovito koristil. Sedaj se počutim krepkega, zdravega in kakor prerjenega."

Ali ste videti stari?

Jeza, čezimerno delo, slabota in drugi vzroki skupaj delujejo, da so videti ljudje stari pred svojim časom. Če se pogledate v zrealo, vidite gube, bledi, upadli lici in starikov izraz svojega obraza. Storite kakor drugi in uživajte

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM.

Podpira prebavo.
Preganja zapeko.
Ozdravlja jetra.
Odstranjuje slaboto.
Pomnožuje kri.
Poživilja telo. Cena 75c

Prepreča rano staranje, ki pači vaš obraz.

Narava zahteva,

da morate imeti dovolj poživiljajočega spanja vsakih 24 ur. Ali ga imate? Dokler so vaši živci slabotni, bolni in razdraženi, nemorete imeti dobrega spanja.

Severov Nervoton.

krepi onemoglo živčevje, teši razdražene čutnice, jim daje moči in vam donese pokojno in telo poživiljajoče spanje.

Dolar steklenica.

Hitra olajšba

je zaželena, če trpite vsled naglih bolečin po revmatizmu in mišicah in členkih, vsled boli v hrbitu, krčev, otrplosti ali nevralgije, in hitra olajšba sledi, če rabi

Severovo Olje sv. Gottharda.

Deluje v izvor holečine in jo ustavi Nič drugega ni potrebno, kakor ga namazati in drgniti z dlanjo, ali namočiti los mehke volnine in obvezati prizadeti del. Cena 50c

Severova Zdravila priporočajo in prodajajo vsi zanesljivi lekarniki. Kupujte samo Severov; ne vzemite nobenih drugih, če se vam ponujajo.

Zdravniški svet zastonj; pišite na

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Luteranska doba na Slovenskem.

Spisal dr. K. Slanc.

II.
(KONEC).

Tekom let se je luteranska vira udomačila, bila je razumljiva narodu in tako je postala v narodu precevšnja moč. Ali najmočnejši ljudje, plemenitaši in mečani, so bili premehki in deželni kmezi so začetkom 17. stoletja bili že toliko trdni, da so lahko strožje postopali. V zadnjih pojemajih tega luteranskega gibanja (1630 do 1660) kažejo posebno ženske stanovitnost. Vključemu preganjanju ne odnehajo. Skrivale so še dolgo luteranske duhovnike po gradovih, po mestanskih ter kmečkih hišah. Škofer Tomaz Hren je dosti teženščin dal zapreti ter jih tam pri vodi in kruhu držal. Še leta 1642, mimo teh žensk spokorili. L. 1666. je bil zadnji luteranski plemenitaš, Kristof Jankovič v Hmelnški že umiral, spreobrnjen h katoliški veri.

"To je bila zlata doba slovenske zgodovine," piše Terdina v svoji zgodovini slovenskega naroda. "Noben čas naše zgodovine se ne more 16. stoletju na stran postaviti. V vseh obzirih je dosegel takrat naš narod visokost, kakršne ne prej, ne pozneje. V 17. stoletju v vseh obzirih zopada."

Iz tega se vidi, koliko je katoliška cerkev storila v prid slovenskega naroda. Njeni današnji duhovniki upijejo, da je ona resila narod pogina. Danes je naš narod najskromnejši narod, med tem, ko je stal sredi turških bojev, kmetskih ustaj v 16. stoletju v prvih vrstah. Danes mora za

UBOGA GREŠNIKA.

Povest z Gor. Štajerja. Peter Roseger.

Objela ga je krog vratu in reka: "Franc, nekaj bi te prosida!"

"Ali že zopet?" je odgovoril hudočutno.

"Ne že zopet!" se je Franc in začunal s pestjo, kakor bi hotel sklatiti zvezde, luno in solnce z neba.

"Pesti ni treba!" je odgovorila Alenka, "ampak srčnosti, če imam kaj poguma — greš jutri z menom k župniku!"

Postal je tih, jo pogledal in se zasmjal. "K župniku! Prav bi že bilo, seveda. Ampak glej, Lenka, vendar to ne gre. Saj veš, da si moram najprej nekaj prihraniti. Na prazno roko se ne moreva vzeti!"

"Ne bodi hud, fant! Saj vem, da moram čakati. Vam moškim se ni treba pokoriti, vam ni treba ne odveze, ne odpustkov, me ženske pa postanemo nečista bitja, katera se morajo prati, škropiti, kaditi in blagosloviti, da smemo zopet med poštene ljudi. Veš — jutri mine štirinajst dni — moram z otročičkom v cerkev k gospodu župniku. — In tega se bojim. Kakor peklenskega ognja se ga bojim in zato moraš iti z manj!"

"Ali zato, da bi me tudi pokaknil?"

"Ne poznam šale, dragi! Naš župnik je oster. In ker si mi jano skopal, mi moraš tudi pomagati iz nje. Saj ne morem verjeti, da si tako brezrčen, da bi načud zanj zapustil, da bi se zatajil, če gospod župnik vpraša!"

"No, le bodi tih! Da bi se zatajil — tako nesramen pa vendar nisem!"

"Oh, tako je strog, naš župnik. Brez očeta ne vpelje nobene!"

"Če že mora biti, grem s tabo k župniku, saj me ne more požrebiti! Kdaj pa naj pridem?"

"Pred mašo, ob sedmih!"

"Velja. Pri znamenuju pod lipu se dobiva!"

Tako sta se pomenila.

In drugo jutro, že pred sedmo uro je sedela Alenka na klopi v rosnih senci stare lipe. Skrbno v pisane rute zavitega otroka drži v naročju. Ravnokar se je bil napil iz gorkih maternih prsi, kakor jabolko okrogli in rdeči obrazek je gledal še iz bele kapice.

Zvonček je zvonil zadnjo četrtno pred sedmo. Franca še ni bilo. A-

vsako bitko prijeti, da si otme življenje; tedaj je imel vse stanove v svoji hiši jedine v prid začetka narodne literature in kulturne — za povzdrogo politične moči, za razsirjenje slovanske oblasti čez ves slovanski jug!

Utonilo je vse to. Ista katoliška cerkev, oziroma njeni duhovniki, ki so bili pred in po reformaciji gospodarsko in drugače med Slovenci vodilni stan, imajo danes prvo besedo med tem, v 16. stoletju in po junaških turških bojih, po možnih kmetskih ustanjav, po gmotno in duševno življeno preobraženih verskih bojih toliko svetlem slovenskim narodom! Le-ti pravijo, da znajo danes pisati in brati, in da zamorejo le oni narod rešiti in osrečiti. Če zgodovina kak nauk da, potem ga nam Slovencem daje ona 16. stoletja. —

Ie žal, da se naši zgodovinarji ne upajo, te najsvitljše strani naše zgodovine v slovenskem jeziku in na podlagi zgodovine te-dajnega gospodarstva pisati. Če-hom jo je Palacky spisal, on jim je zbral, kar je preganjanju, za-ziganju po katoliških duhovnikih v 16., in 18. stoletju še kulturnih spominkov husitske dobe ušlo. To husitsko dobo imenuje Palacky vrhunec zgodovine češkega naroda in pravi: "Po svoji zgodovini in posebno po zgodovini svoje največje dobe se ima češki narod do zavesti kot narod povzdigniti, saj tudi v časih svojega najglorie-jega propada ni nehal, po tej ve-likih svoji zgodovini koprneti obračanje svoje oči na to sidro v preteklem potopu v 17. in 18. stoletju."

Pri odprtih vratih je stala ku-harica ter se smejava župnikovi odločnosti.

Zunaj pred župniščem sta sta-la naša dva znanca v solnec in Janez je rekel: "Tega nisem misil, Alenka, da bo tako hudo! — Tam gredo ljudje v cerkev, ki tu-di niso boljši kot midva! Jaz ne grem k maši!"

"Janez, slabobi bilo, če bi ne šel zaradi tega v cerkev! Cerkev ne more za župnika — pri maši bova misila le na Boga!"

Gresta v cerkev, toda tudi med mašo ne mislita na Boga. Fant stoji jezen v zadnjem kotu. Dekleta pa je tako sram, da bi najrajše zlezla pod klop. Še ni minuto leta, odkar je stala med devi-cami pred oltarjem. In zdaj, če je tudi skrita za stebrom, jo izdaja otroški glas:

Po maši se posvetujeta, kje bi dobila blagoslov. Janez meni, da pri kaplanu — ta bo boljši.

"Če misliš, da so mladi boljši," reče Lenka, "se motiš! Mladi so najhujši v teh rečeh!"

Končno se spomnita starega be-neficijata na Sveti gori. Najboljše je, da odpravita stvar še danes.

Sveta gora je visoka. V sinje nebo štrli njen zvonik. Enu uro hoda je do tja, pot pa kamnitna in brez sence. Smreke leže črez pot, olupljena debla, ki diše po smoli. Solnce pa pripeka, da bi človek skoprel. Franc je vzel otroka k sebi, Lenko skribi, da bi padel in ga vrgel na tla. V tem pa pade ubožica sama v resje od utrujenja. Le en požirek vode!

Daleč naokrog ni studenca! Bo-rovnice ji podaja Franc. Tako ubožica je, kako bleda in upadla — in takrat se je domisli Franc nečesa, nakar se ne spomni vsak: Kako se vendar pokori žena!

Težko ju je pripeljal na vrh, v eni roki otroka, v drugi mater. Ko vidita cerkev in župnišč, krog in krog pa ničesar drugega kot par starih smrek, reče Franc smehljaje, da bi jo razveselil: "Gora je tako strma, da šudični bilo tukaj. Saj pravijo, da se zida Bog hišo!"

"Danes bi bila gostilne vesela!"

"Lubitja bi mi bila kot župnišč!"

"Veš Franc tukaj se ne bojim župnišča. K staremu gospodu si upava sama, kaj ne Mihec?"

To je bilo Janezu prav.

Stari beneficijat je krmil ka-narčka, ko ponižno vstopi Lenka in pove svojo prošnjo. Dolgo pi-

po je vzel iz ust in je obrnil ne-obrati rdeči obraz k dekletu: "To-

rej malega si dobila — in vpeljanu hoče biti! Pojni, takoj bova gotova!" Hitro seže po talarju, ki je bil enkrat črn.

In danes prosi za vpeljevanje!"

Župnik pa reče: "Tako — vpe-ljem na! In s tem mislite, da je vse prikraju za — eno leto.

Nikogar ne blagoslovim, kogar je gospod proklet — razumeta? No,

seveda, grešno živeti in potem — kadar vas je strah, priti k župniku, da bi molil za vlačugarstvo.

Prav prijetno, kaj ne! Maloved-

Zdaj postavi Franc nogo bolj trdo naprej in reče: "Zaradi strahu ni, gospod! Zaradi navade je — ker gospodje duhovni sami že-lite, da se naj ženske v cerkvi bla-goslovce. Če pa ni treba, potem bo Bog že odpustil!"

Ona ga začuden gleda in mi-sli, da ni razumel. Dolžna je ne-kaj za vpeljevanje.

"Pođi ubožica!" reče stari duhoven "Spravi dvajsetico, bo za fantka!"

Ko je gospod spravil vse v red, je stopil pred vrata, kjer sta sta-la Franc in Lenka z otrokom. Pri-jel je Franc za uho in rekel:

"Kaj ne, zupnik? Pa ne tako kot da-nes, presneta otroka! Kot ženina in nevesto bi vaju rad videl, da prideta k pokori, ali razumeta?"

Blagoslov župnikov ni ostal brez sadu. Če leto sta prišla zo-pet, proseč za zakrament sv. za-kona. Tudi otroke, to je obljudil Franc, to dal krstiti na Sveti go-

ri.

In stari gospod je pomežnik in rekel: "Če bo le tukaj dovolj vode!"

Opomba. In kaj je pri tej pove-sti najhujše? Ne, da je le napisana, ampak, da je resnična. Križ je s takimi ljudmi in od teh dveh duhovnvc je bil gotovo strožji starejši, ki je vključu svoji dobrohotnosti naložil ubogima grešni-kma dosmrtno pokoro v zakonu.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzeti gorak prigraži. Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

deleni Dvorana za društvene in unijske seje, in

Vručna koncerte. Ženitve in zabave

SALOON

z lepo urejenim keglijščem in sve-že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

2348 Blue Island Ave. Chicago.

GOSTILNA

J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18 Place

Dvorana za zabave in zborovanja.

Tel. Canal 1386.

Priporoča se rojakom v SHEBOYGAN WIS., grocerijsko prodajalno H. Ger-lacha, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcov. Naročila na dom: rozi Frank Pangarcer.

H. GERLACH & CO.

Trgovci

blaga, grocerijskih potreb-

ščin, moke in živeža

2201 N. 15th ST. SHEBOYGAN WIS.

Telefon 630 White.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigražek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.

2103 Blue Island Av. cor. 21 St.

ITALIJO

IN

ADRIJO

po stari in zanesljivi

Cunard črti

vstanovljena 1840.

Ogrado-a užitka pstrežba.

Iz New Yorka v Reko in Trst

skoz Gibraltar, Genovo in Nepolj

Novo moderni parniki na dva

vijaka.

Počebno izbrani za to plovbo.

SAXONIA - - 14,270 tonov

CARPATIA - - 13,600 tonov

PANNONIA - - 10,000 tonov

ULTONIA - - 10,400 tonov

Kabin 2 razreda \$50 v Reko-Trst.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd

S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.

or Local Agents Everywhere.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street

Prostgorak in mrzel prigražek za-

dan.

M. KARA

1919 So HALSTED ST

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati

svojo najboljšo zalogo